

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

अमरावती जिल्हा

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरित

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : अमरावती

सन : १९९० - ९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

नियोजन विभाग,

मुं. ब. झं - ४०० ००१/६१

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन- १९९०-९१

" शुध्दी पत्र "

क्र.	तक्ता क्रमांक	पान क्रमांक	रकाना क्रमांक	ओळ क्रमांक	चूक	बरोबर
१	२	३	४	५	६	७
१	३. २	३१	३	२	अस्पष्ट	१६११५
२	३. २	३१	४	२	अस्पष्ट	१९१६
३	३. २	३१	५	८	अस्पष्ट	१५७०२
४	३. २	३१	८	७	अस्पष्ट	१३५१
५	३. ७	५१	१८	१	अस्पष्ट	१७४३६
				२	अस्पष्ट	१७६७
				३	अस्पष्ट	-
				४	अस्पष्ट	५४२
				५	अस्पष्ट	१८२२
				६	अस्पष्ट	३३४
				७	अस्पष्ट	१०८८
				८	अस्पष्ट	१६३४
				९	अस्पष्ट	१२९४
				१०	अस्पष्ट	३०६३
				११	अस्पष्ट	-
				१२	अस्पष्ट	४६५
				१३	अस्पष्ट	५०७२
				१४	अस्पष्ट	३५५
६	४. ३[अ]	६५	५	१	अस्पष्ट	१२९५२
७	६. ५	१०२	२३	१	अस्पष्ट	४१५५९
				२	अस्पष्ट	१९८९
				३	अस्पष्ट	१३८२
				४	अस्पष्ट	२२७२
				५	अस्पष्ट	३३६५
				६	अस्पष्ट	६३६७
				७	अस्पष्ट	४२६९
				८	अस्पष्ट	१३३१
				९	अस्पष्ट	१०४१५
				१०	अस्पष्ट	३६९७
				११	अस्पष्ट	२१५३
				१२	अस्पष्ट	४१३०
				१३	अस्पष्ट	१८९
				१४	अस्पष्ट	-

दुष्टिक्षेपात जिल्हा

अनु. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा अमरावती	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५

एक प्राकृतिक रचना

अ) भौगोलिक स्थान

१. उत्तर अक्षांश	अंश	२०. ३२ ते २१. ४६	१६. ४ ते २२. १
२. पूर्व रेखांश	अंश	७६. ३७ ते ७८. २७	७२. ६ ते ८०. ९

ब) हवामान

१. किमान तापमान	डिग्री	१०. ८	०. ७
२. कमाल	सेंटिग्रेट	४४. ७	४८. ६
३. पर्जन्य [सरासरी] १९९०	मि. मी.	५९६. १	उ. ना.

क) प्रशासकीय विभाग

[१९९१]

१. तालुके	संख्या	१३	३०३
२. पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
३. टंचाईग्रस्त तालुके १९९०-९१	संख्या	२	३८
४. एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प गट	संख्या	१३	२९८
५. शहरे	संख्या	११	३०७
६. गावे [एकूण]	संख्या	१९९९	४१, ८३३
१] निर्जन	संख्या	३०१	२, ४७९
२] वस्ती असलेली	संख्या	१६९८	३९, ३५४
७. क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	१२, २१०	३०७, ७१३

दोन प्रशासकीय संख्या

[३१-३-१९९१]

१. पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९८
२. महानगरपालिका	संख्या	१	११
३. नगरपरिषद	संख्या	१०	२२८
४. कटक मंडळे	संख्या	-	७
५. ग्राम पंचायती [गट पंचायती धरून]	संख्या	८१३	२५, ८५२
६. पोलीस स्टेशन [३१-१२-१९९०]	संख्या	३५	८१८
७. पोलीस आजूट पोस्ट [३१-१२-१९९०]	संख्या	१५	१, ४२६

तीन लोकसंख्या [१९९१]

१. ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारोंत	१४८०	४८, २५२
२. नागरी लोकसंख्या	"-	७२९	३०, ४९६
३. एकूण लोकसंख्या [१९८१]	"-	२२०९ [१९८१]	७८, ७४८ [१९८१]
४. अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	"-	११३	४, ४८०

... दोन/-

:: दोन ::

१	२	३	४	५
लीन	५. अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	६. ०७	७. १७
	६. अनुसूचित जमाती लोकसंख्या	आकडे हजारात	२४२	५, ७७२
	७. अनुसूचित जमातींची लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	१३. ००	२. १२
	८. पुरुष [१९९१]	आकडे हजारात	१, १४०	४०, ६८६
	९. स्त्रिया [१९९१]	"-	१, ०६२	३८, ०६२
	१०. स्त्रि पुरुष प्रमाण	१०० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९३८	९३५
	११. घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१८१	२५६
	१२. साक्षरतेचे प्रमाण [१९९१]			
	१. एकूण	टक्केवारी	५१. ८२	४७. १८
	२. पुरुष	"-	६०. ५०	५८. ४९
	३. स्त्रिया	"-	४२. ५५	३४. ७९
	४. राज्यांमध्ये जिल्ह्याचा क्र.	संख्या	४	-
चार.	कृषि [अस्थाई] १९८९-९०		[१९८८-८९]	
	१. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१, २६३	३, ७५८
	२. जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी.	"-	३६५	५४, ०४
	३. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन:		[२९]	[१७. ५७]
	अ] बिगर शेतीवापराखाली जमीन	"-	२९	१, ०८९
	ब] पडीत आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन.	"-	१९	१, ७२१
	एकूण [अ+ब]	"-	४८	२, ८१०
	४. पडीत जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन.	"-		
	१] कायम गुरे चरण आणि इतर	"-	४५	१, ५२९
	२] झाडे झुडूपखालील जमीन	"-	५	१८०
	३] लागवडी योग्य परंतु पडीत जमीन.	"-	२१	१, ०२८
	५. पडीत जमीन :			
	१. चालू पड	"-	१६	८८३
	२. इतर पड	"-	२९	१, ००१
	६. पिकाखालील क्षेत्र :			
	अ] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	"-	७३३	१७, ९२३
	ब] दुसोटा क्षेत्र	"-	२५	२, ३२९
	क] एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"-	७५७	२०, २५२
	७. ओलीत क्षेत्र :			
	अ] निव्वळ ओलीत क्षेत्र	"-	३७	२, ४६५
	ब] एकूण ओलीत क्षेत्र	"-	५८	३, १९१
	८. महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्धाने]	"-	३३०	१४, ३९९

१	२	३	४	५
९	वडित धारण जमोन [१९८५-८६]	[अंतोम]		
	अ] २ हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या [००]	१, ६१०	४५, ४२५
	ब] २ ते १० हेक्टर	"-	१, ११८	३२, ९७२
	क] १० हेक्टरपेक्षा जास्त	"-	८५	२, ४२२
१०	१०. जमोन महसूल वसूली [१९९०-९१]	लाख रुपये	१३४. ७८	६, १६४
११	जिल्हा एरिषदांचा उपकर	हजार रुपये	७, ३८८	१, ५२, ५००
१२	पंचायत समित्यांचा उपकर [१९८९-९०]	"-	३, ६३६	६२, ९५७
पांच पशुसंवर्धन [पशुगणना १९८७ अस्थाई]				
१.	एकूण पशुधन	संख्या हजारात	१, ०७६	३४, २५५
२.	गाई व बैल	"-	५८७	१६, ९०४
३.	म्हशी व रेडे	"-	१०६	४, ७५६
४.	मेंढया	"-	२५	२, ८७३
५.	शेळ्या	"-	२९५	९, १९१
६.	कोंबडया व बदके	"-	२९५	२४, ८४०
सहा सहकार [१९९०-९१]				
१	सहकारी संस्था	संख्या	२, ०५८	१, ०४, ६२०
२	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था पत संस्था.	"-	६८२	१९, ५६५
३	प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थाची संभासद संख्या	संख्या हजार.	२६६	८, ११६
४	सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	१८२	१४, ०६९
५	प्राथमिक कृषी पत संस्थानी दिलेले कर्ज	संक्रमण रु कोटीत	११	७७५
सात जलसिंचन [३०. ६. ९० रोजी] पूर्ण झालेले				
पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र				
१.	मोठे प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	-	२१ उ. ना.
२.	मध्यम प्रकल्प लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	३	९५१ उ. ना.
३.	अल्प प्रकल्प [पृष्ठ भाग] लाभ क्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	१७	१, ५४५ उ. ना.
४.	सिंचन क्विहीरोखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.
आठ उद्योग [डिसेंबर १९९०]				
१.	नोदणोकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	३४५	२७, ४६५
२.	नोदणोकृत चाल कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू झालेले]	"-	२५५	२३, ४१०
३.	साखर कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धरून]	"-	१	१४०
४.	साखर कारखान्यातील साखरचे उत्पादन	हजार टन	१४	४, १२४
५	सर्व सत गिरण्यांची संख्या	संख्या	१	१२२
नऊ वीज [३१. ३. १९९१]				
१.	वीज परवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	२, ०१०	३९, ६६१
२.	विद्यतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	"-	१, ९९९	३९, ४१३
३.	वीज परवठा केलेले पंप संघ [१९९०-९१]	संख्या हजारात	६५	१, ६१५
४.	गोबर गॅस संयंत्रे ३१. ३. १९९१.	संख्या	११, १४०	३४, ८२६

१	२	३	४	५
प्राथमिक आरोग्य [१९९०]				
१.	हृणालये	संख्या	२८	७३८
२.	दवाखाने	-"-	१७८	१,८२२
३.	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	-"-	६७	१,६०२
४.	प्राथमिक आरोग्य पथके	-"-	७	८१
५.	स्वात्मिक वारण विकासगट योजना	-"-	२	१३१
६.	अंगणवाडीत उमस्थित राहणारो मुले	-"-	५,४२५	२,३३,७९१
अकरा शिक्षण :			[१९९० - ९१]	
१.	एकूण प्राथमिक शाळा	-"-	१,६२७	५७,६१२
२.	एकूण एक शिक्षकी शाळा	-"-	४१६	१३,१८७
३.	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	२९४	१०,४२७
४.	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	-"-	७	२६७
५.	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	-"-	४०	३९
बारा दुय्यम शिक्षण :				
१.	दुय्यम शाळा	संख्या	३७३	१०,०२६
२.	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१७७	५,७४३
३.	शाळेतील शिक्षक	-"-	५	१७७
४.	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३३	३२
तेरा उच्च शिक्षण :				
१.	संस्था	-"-	३७	१,१३२
२.	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	३२	१,०७१
चौदा अ] प्रौढ शिक्षण :				
१.	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	९३०	२८,३४९
२.	प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	३०	८४३
ब] तांत्रिक शिक्षण :				
१. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था :				
१.]	शासकीय व शासन सहाय्यीत.	संख्या	६	उ. ना.
२.]	इतर [खाजगी]	-"-	१	उ. ना.
२.	शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा.	-"-	१,६९२	उ. ना.
३. तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण संस्था :				
१.]	शासकीय व शासन सहाय्यीत	-"-	५	उ. ना.
२.]	इतर [खाजगी]	-"-	५	उ. ना.
४.	शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थेची प्रवेश क्षमता.	-"-	७५	उ. ना.
५.	अभियंत्यांची संख्या	-"-	उ. ना.	उ. ना.

१	२	३	४	५
पंधरा	<u>परिवहन आणि दळणवळण : ३१-३-९१[अस्थाई]</u>			
	१. एकूण रेल्वे मार्ग लांबी	कि. मी.	१९४.९४	५, ४३४
	२. रस्त्यांनी जोडलेली गांवे	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
	३. एकूण रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	४, ७९७	१, ७२, ९६५
	४. राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	"-	७४	२, ९५९
	५. राज्य महामार्गांची लांबी	"-	१, २९२	३०, ९७५
	६. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"-	१, १५८	३८, ९३६
	७. इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"-	१, ७९२	३८, ५७३
	८. ग्रामिण रस्त्यांची लांबी	"-	१, ५५४	६१, ५२२
सोळा	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा :</u>			
	कठीण गावांची संख्या [१-४-१९९१]	संख्या	१५४	३, ७५६
	१. <u>खेड्यांना केलेला पुरवठा [१९९०-९१]</u>			
	अ] नळाचा पाणी पुरवठा	संख्या	८	१, २१९
	ब] कुप नलीका	"-	१२६	-
	क] साध्या विहीरी/विंध्य विहीरी	"-	५	६२३
	२. टॅन्कर किंवा बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गांवे.	"-	१५	५, ६२०
	३. खोजनेत समाविष्ट करावयाची गांवे	"-	उ. ना.	निरंक
सतरा	<u>घरबांधणी : १९९०-९१</u>			
	भूमिहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या	"-	४०९	१, ७००
अठरा	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :</u>			
	१. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे १९९१	संख्या लाखात	१.३०	३४
	२. लाभार्थी [१९९०-९१]	संख्या	५, ४९८	उ. ना.
एकोणतीस	<u>रोजगार निर्मिती १९९०-९१:</u>			
	अ] रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस	०.२१	८.९४
		[कोटीत]		
	ब] जवाहर रोजगार कार्यक्रम	"-	०.४०	८.५०
वीस	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना: ३१-३-९१:</u>			
	आदिवासींकरिता आश्रमशाळा	संख्या	२१	६०२
एकविस	<u>मागास वर्गियांसाठी कल्याणकारी योजना १९९०-९१</u>			
	अ] मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे.	संख्या	४	२, २५७
	ब] वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	५२५	१, ००, २५०
बाविस	<u>जिल्हा नियोजन [१९९०-९१]:</u>			
	१. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	१५.५६	२, ५२१
	२. अनुषंगी भूस्व काढण्यासाठी तरतूद.	"-	-	निरंक
तेवीस	<u>नागरी पुरवठा :</u>			
	१. रास्त भावाची दुकाने १९९०-९१	संख्या	१, ०९९	३५, ४३७
	२. पुरविलेला एकूण साठा	००० टन	उ. ना.	उ. ना.
	३. शासकीय गोदामे	संख्या	१५	१, २०१
	४. साठवण्याची क्षमता.	हजार टन	१.५	७४०

टिप :- उ. ना. उपलब्ध नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.